

Justícia Social

15 cts.

SETMANAR SOCIALISTA

Cada dia treballem en profit nostre. Es deure nostre també treballar cada dia per la societat. Ja ho fem?

Redacció i Administració: Viladomat, 108 (Impremia)
Apartat de Correus, 757 - BARCELONA

El Plomall

Per a matar l'aburriment d'unes hores grises i fredes vaig assistir, l'altre dia, a una representació de la comèdia heroica d'Edmond Rostand: "Cyrano de Bergerac".

Els que coneixen l'obra mestra de Rostand saben que "Cyrano" és l'encarnació de l'home d'esperit lliure, amic de les lletres i idealista en alt grau. Sa vida està plena d'amor, de desinterès i de sacrifici. Ni una concessió als potentats, ni un moment en el qual la seva independència es doblegui. Però un home així arriba a fer nosa a tothom. Per altra part, ell mateix ho desitja, quan diu:

"Desplaire és mon plaer. M'agrada se m'odil."

I l'odi que es crea amb la seva actitud intransigent, acaba per abatre's damunt seu en forma d'un atemptat infame que posa terme als seus dies. Però abans d'expirar, fa sentir encara la seva ironia a tots els prejudicis que ha aconseguit tenir a ratlla. Es aleshores quan troba el mot precís i final per a proclamar la seva victòria, malgrat la sang que li fan vessar. Adreçant-se a tots els enemics, els hi declara, amb un orgull digne de sa vida, que, mal els hi pesi, no impediran que s'en emporti amb ell:

"Quelcom sense un plec, sense una taca."

Aquesta cosa és son plomall: la glòria immensa d'un caràcter mai vençut, l'integritat exemplar d'una vida.

Com és de llei amb tota obra bona i ben representada, els aplaudiments foren nodrids i sorollosos. Quatre vegades s'alçà el teló i altres tantes els artistes adreçaren al públic llur salutació respectuosa. Després les portes s'obriren i en pocs moments els bulevards s'encarregaren de digerir la multitud d'espectadors.

No sé perquè, tot caminant a l'etzar, em vaig fer aquesta pregunta: "Què aplaudia la gent? L'esforç i l'habilitat dels artistes, la magnificència dels decorats o el nom venerat de l'autor?... Potser totes aquestes coses a la vegada; però ja us asseguro jo que en tot cas no aplaudí pas aquella idea final que condensava en sí tota la valor moral de l'obra.

Els drames que presenten de manera neta, i precisa, la lluita de l'esperit contra les aberracions de l'època, tenen això de paradoxal: que subleven l'entusiasme de la multitud sense deixar en ella cap repercussió durable. Car és precis admetre que els centenars d'admiradors de "Cyrano" continuaran llur vida fent cas omís de la ensenyança que Rostand els hi dona. Pocs seran els que voldran preguntar-se què és aquest plomall que l'heroi emporta a la tomba, orgullosament. Escassos els que s'aturaran a comparar la glòria d'una ànima indomptable amb les cendres dels esperits rastres.

Ni un, tal volta, intentarà revisar sa conducta per a adaptar-la als principis que tan furiosament ha aplaudit. Perquè aquesta contradicció entre el pensar i l'obrar? Perquè no es fa allò que la consciència ens aconsella? Tant costa el caminar dret?

Malhauradament, sí. Com més la vida es complica, més és fa difícil destriar-ne el bé i el mal. Per una sèrie de causes que no m'entretindré a explicar, però que tothom coneix, el materialisme més abjecte ho domina tot. L'individualisme eixut amenaça de

mort l'esperit de solidaritat. La lluita per la vida pren proporcions de verdaer salvatisme. Les riuades d'or que els de dalt fan córrer i els plaers rafinats que amb ell es procuren, desperden l'enveja dels de baix i els inciten a arribar-hi lo més prompte possible; però a arribar-hi sols i a fruit-ne sols. De mica en mica s'abandona l'idea de conjunt i es lluita per a sí mateix.

De "Cyranos" cada dia se'n veuen menys. La satisfacció íntima que procura la rectitud i s'esborra de les consciències. L'arrossegar-se és considerat un mèrit sempre que proporcioni aventatges. El cuc fa adeptes. Una vida fàcil es cotitza més que una mort heroica. Ja no es venera als màrtirs; s'els ridiculitza...

De l'esfondrament moral de tantes consciències tots en som més o menys responsables, car tots portem en nostre la sirena temptadora que sap parlar-nos de grandeses, i a la qual més d'una vegada hem escoltat amb complaença, bressolats per les promeses de felicitat que ens feia.

La felicitat! Heus aquí el somni que entorpeix el nostre pensament. Es un desig essencialment humà, pel qual sortim de nostra via i esdevenim inhumans sense volguer.

Havem oblidat massa aviat que la felicitat és un fi i no un medi, això és: un ideal universal al que cal arribar donant-nos tots els esforços, i d'haver-nos purificat dels defectes que ens el podrien fer inaccessible. Per haver oblidat aquest principi hem trencat les brides de la raó i, folls, creiem córrer vers Ella quan en realitat no fem més que allunyar-nos-en.

En aquesta cursa irreflexiva, ens exposem a perdre-hi lo únic que realment val la pena de guardar: la personalitat. Car des del moment en què renunciem a fressar-nos un camí en comú, des de l'instant en què renequem nostre rang i fem callar la consciència, que ens recomana servem intacte nostra dignitat, des de que desistim de caminar drets, alt el front, i ens avenim a rasar la terra i besar la pols, no som altra cosa que un trist espantall sense ànima que el vent de la concupiscència mou a son grat. Des del moment en què renunciem a la lluita i provem de passar furtivament per entre mig de la xarxa de la mentida, dels interessos, dels compromisos, dels prejudicis, quedem presos entre les seves malles i perdem per a sempre la felicitat que tant somniarem.

L'onada de materialisme que d'una manera tan brutal s'abat damunt dels pobles, és una de les principals característiques de l'època en què vivim. Nostre secle és el secle dels desenganys, de la lassitud. Hom està cansat de provatures i deixa fer. Són tantes les veus redemptores que la gent, desorientada, no sap de quin cantó anar. No blasmem, doncs, la multitud i esguardem el fons de nosaltres mateixos.

La multitud té l'ànima d'un infant: posseïx els germens de bondats passades, té revoltes i defalliments alhora però guarda en sos replecs la flama mai extingida de la fe.

Aquest infant necessita, per a créixer en força i en intel·ligència, els miraments més solícits i desinteressats. Qui vulgui encarregar-s'en ha d'ésser intel·ligentment i incorruptible, amorós i sever; cal que posseïxi el tacte

Manifest de Marx i Engels

que e 1847 publicà la Federació Comunista (1)

Un espectre es passeja per Europa, l'espectre del comunisme. Totes les potències de la vella Europa s'han unit en una Santa Aliança per a caçar-lo: el Papa i el tzar, Metternich i Guizot, els radicals de França i els politzons alemanys.

Quina és l'oposició que no hagi estat acusada de comunista pels seus adversaris del poder? Quina és l'oposició que al seu torn no hagi llançat contra els seus adversaris de dreta i l'esquerra el qualificatiu de comunista?

Dues coses es desprenen d'aquests fets:

Que el comunisme es reconegut per totes les potències d'Europa com una potència.

Que ha arribat l'hora que els comunistes exposin davant de totel món llurs concepcions, llurs finalitats i llurs tendències que oposin a les llegendes dels aspectres del comunisme un manifest del propi partit. A aquest fi els comunistes de diverses nacionalitats s'han reunit a Londres i han redatat el següent manifest que serà publicat en anglès, francès, alemany, flamenc i danés.

I

BURGESOS I PROLETARIS

La Història de les societats no ha estat més que la història de la lluita de classes.

Homes lliures i esclaus, patricis i plebeus, barons i serfs, mestres de la companyia i companys, amb una paraula, opressors i oprimits en constant oposició, han mantingut una guerra ininterrompuda ja d'una manera clara, ja dissimuladament; una guerra que acabarà sempre per una transformació revolucionària de la societat en pes, o per la destrucció de les classes que lluitaven.

En les primeres èpoques històriques trobem quasi per tot arreu una divisió jeràrquica de la societat, una escala gradual de posicions socials. En la Roma antiga es troben els patricis, els cavallers, els plebeus i els esclaus; en l'edat mitjana els senyors, els vassalls, els mestres, els oficials i els serfs, i en cada una d'aquestes classes encara graduacions especials.

La societat burgesa moderna, edificada sobre les runes de la societat feudal, no ha abolit pas els antagonismes de les classes. Solament ha substituït les velles classes per altres noves amb noves condicions d'opressió i noves formes de lluita.

No obstant el caracter distintiu de la nostra època, de la era de la burgesia, es l'haver simplificat els antagonismes de les classes.

La societat es divideix cada vegada més en dos grans caps oposats: la burgesia i el proletariat.

Dels serfs de l'Edat Mitjana varen néixer els elements dels primers municipis; d'aquesta població municipal varen sortir els elements constitutius de la burgesia.

El descobriment d'Amèrica i la circumnavegació de l'Àfrica oferiren a la naixent burgesia nous camps d'acció. Els mercats de la Xina, la colonització de l'Amèrica, el comerç colonial, el creixement dels mitjans de canvi i de les mercaderies varen imprimir un impuls extraordinari al comerç i a la indústria i per consegüent produiren un desenvolupament ràpid de l'element revolucionari de la societat feudal en disolució.

L'antic modo de producció no podia ja satisfer les necessitats que creixien amb l'obertura de nous mercats.

(1) En aquella època Marx i Engels, els teoritzans del socialisme científic, s'afiliaren a la federació dels comunistes perquè representava el partit socialista obrer i no n'hi havia d'altre. Altrament auriem nomenat el manifest "Manifest Socialista" y no "Manifest Comunista", segons manifestà en 1890 el propi Engels.

necessari per a reanimar la flama de la fe. Una bufada mal dirigida podria apagar-la.

Però, sobretot, és precis sapiguer que quelcom de la multitud està en nosaltres mateixos; és per nostra creixença que devem vetllar primer.

Les tares que veiem als altres cerquem-les en nostre propi ésser i si guem intransigents amb elles. Matem el cuc que viu dintre nostre i elevem-nos a la llum. Donem a l'esperit el seu pa de cada dia i procurem que l'or que corre per terra no ens faci oblidar els raigs del sol. Visquem nostra pròpia vida amb dignitat, de cara al plomall que ens en emportarem immaculat.

Diguem-nos sovint que no n'hi ha prou en admirar Cyrano. Cal que tots ho siguem per a no sofrir la vergonya de tenir que admirar a ningú.

CARLES CARQUES

Neuilly-sur-Seine, febrer de 1926.

Carnet d'un heterodox

LA RAO DEL PODER I EL PODER DE LA RAO

—Quina és la raó del poder? —El poder de la raó?

—Mai.—Abans el contrari.

—Què?—així no tindria una raó pura el poder?

—Degenerat metafísic! Es el poder que dona la raó. Els que no tenen el poder són sempre els ximplers carregats de uaneries, culpes, torts i males intencions.

—Això era un dia.

—Això deu ésser sempre.

—Però això és injust, immoral, anti-humà.

—Precisament és així.

—Què hem de fer, doncs, nosaltres, sense raó perquè no tenim el poder?

—Una sola cosa.

—Quina?

—Irrogar-nos el poder!

—Cóm?

—D'aquella viva manera que dona la raó de la passió.

—Cóm dius?

—Tot el que no sia obtenir el poder són inofensius gargarismes mentals. Es clar ara?—Lavors, el poder té raó i la raó poder. Em sembla.

BRAND

A l'entorn del pensament marxista

(Continuació)

Quins resultats pràctics i positius pot esperar-se del socialisme italià empenyat en seguir una norma de conducta lliberal i democràtica, quan el lliberalisme i la democràcia són de fet negats i impracticables?

Perquè, mentre les bandes feixistes assassinen i roben amb tota impunitat, els socialistes italians continuen impassibles, deixant que el poble italià i els partits polítics i socials visquin controlats baix l'amenaça de la minoria del ferotge Farinacci que usa d'arguments contundents i decisius —com en el cas Matteotti— els fa ombra un individu, un partit o una organització? Fins a quin punt s'han de portar les idees quan els adversaris usen de la violència per imposar el seu criteri?

El pensament marxista, les idees del qual s'han dividit en dues inter-

pretacions divergents en quan a tàctica i en l'ús dels mitjans per assolir llur implantació, tenen de seguir-se d'una manera rectilínia i inflexible, sense fer cas de les modificacions d'ordre tàctic necessàries per acomodar-se en l'esperit de l'època, els mètodes governatius, d'estat de civilització, la psicologia i les ideologies?

L'Itàlia feixista serà un bon camp d'experimentació. Davant de la violència, té d'oposar-se la violència o bé simplement continuar actuant amb el petit marge de llibertat que deixi la dictadura, d'una manera lliberal i democràtica, éssent víctimes de les fúries adverses? Davant del feixisme dictatorial, quina de les dues divisions del pensament de Marx, Socialisme o Comunisme, serà la millor?

Tots hem vist, que l'actuació dels socialistes italians d'ençà de l'adveniment de Mussolini al poder, ha estat pràcticament negativa. L'exèrcit feixista, ha tingut en la civíl i callada oposició socialista un enemic incapaç de treure'ls del govern, mentre continuessin la seva política de legalitats i els hi fes horror la violència. Els han fuetejat sense pietat, suprimit organitzacions, suspès periòdics i fins assassinat covardament. Una protesta de premsa i continuar no volent col·laborar amb els ministres i diputats feixistes ha estat tota la resposta als abusos dels acapdillats per Mussolini. I bé, han obrat correctament els marxistes-socialistes d'Itàlia en aquest cas?

L'altra branca del pensament marxista, el comunisme, no ha fet, —cal dir-ho— una oposició francament revolucionària, atrevida, contra els feixistes. Cal culpar-los-en? Evidentment, no. Els comunistes italians no tenen pas una organització prou forta per enderrocar i vèncer les milícies feixistes armades militarment i que seràn apoiades per l'exèrcit.

I si en un país francament lliberal i democràtic com Suïssa, l'actuació comunista no té tal volta raó d'ésser, en una nació on la violència ha esdevingut llei i és negada a l'home el seu més gran atribut que és la llibertat de pensar, exposar i propagar els seus ideals, el socialisme, no té tampoc raó d'ésser, quan arriba al convenciment —com en el cas d'Itàlia— que els que dirigeixen els destins de la nació són gent sense principis ètics, que no respecten cap idea i volen imposar el seu criteri insà i dominador per damunt dels interessos morals, espirituals, intel·lectuals i econòmics del poble italià contra la voluntat popular, per la llei de la força!

Deixebles de Marx, comunistes i socialistes, perquè en la vostra interpretació de les idees del Mestre heu d'ésser intranzigents? Quina raó tan poderosa us priva d'adoptar invariablement l'una o l'altra tàctica?

Malament obreu companys comunistes, empenyant-vos en fer entrar per la violència les idees, quan la llibertat us obre les portes per fer-ho d'una manera democràtica i raonable. No veieu que els mètodes revolucionaris no són eficaces quan el poble que voleu convertir té consciència, té ideals, i té un esperit de respectuosa tolerància? En aquest cas sortós, seguïu la tàctica socialista: la propagació, l'exemple, la llealtat, deixant sempre els mitjans revolucionaris per última hora. Feu una revolució sense estridències quan ja l'evolució pacífica hagi complert la seva missió i per implantar les teories socialitzadores sigui imprescindible saltar violentment les últimes barreres de l'oposició capitalista. De cap manera, companys comunistes, volgueu imposar-vos per la força en un país democràtic i lliberal que us sortiria cara l'experiència i no obtindreu altre resultat que retardar l'hora del triomf de la Causa. A vosaltres comunistes, Lenin us enlluerna i voleu imitar-lo. I és que no heu comprès el leninisme ni la seva obra. Lenin era un gran psicòleg i coneixia massa el poble rus per volguer-lo fer evolucionar a l'estil dels socialistes. Tenia, Rússia, una tradició autòcrata massa arrelada per despendre-s'en en un moment i adop-

tés les formes democràtiques. Rússia, portava al seu damunt molts segles d'esclavatge i de sofriment, perquè pogués portar-se d'una manera suau amb els seus antics explotadors. El poble rus, és primari, és incapaç, ignorant per a poguer comprendre la complexitat de les idees dels teoritzadors de la socialització de la riquesa. Tenia, doncs, Lenin, forçosament de donar al seu poble una idea primària de la seva vasta obra, perquè l'entengués. I predicà les formes de la violència que eren les que els fills de l'estepa sabia per experiència. Les que els havien fet tastar la noblesa i el govern tsarista.

Perquè, companys socialistes, davant de la violència no podeu imposar-hi la violència? No es pràcticament tolerància i llibertat quan els adversaris siguin intolerants i autòcrates. Sigueu pràctics: seguïu, en aquest cas, els mètodes comunistes revolucionaris. La revolució és també evolució. Tan marxista és l'evolucionista com el revolucionari.

La por injustificada que tenen els socialistes d'usar els mètodes de violència perquè no els comparin amb els adversaris és infundada. Els socialistes usaran de la violència quan ja no els sigui possible lluitar amb les armes cíviues, liberals i democràtiques; quan la dictadura els obligarà defensar-se amb les seves mateixes armes, dels atacs d'un poder autocràtic que nega tota llibertat i vol desfer l'obra realitzada amb paciència i constància durant l'època de normalitat. I sempre constarà que usaran de la violència per força, obligats per la necessitat. I l'usaran un temps mínim: el necessari per enderrocar el règim absolutista i intolerant per establir la normalitat política i social.

Exposades estan ja, breument, incomplettes tal vegada, les meves idees que el pensament de Marx m'ha suggerit. Els deixebles del Mestre, dividits en dues masses, avancen lentament pel camí espinós de la redempció proletària. I és trist, que aquesta divisió, fruit de diferents apreciacions de les seves doctrines, els porti sovint a combatre's mutuament donat un llastimós espectacle al comú enemic que es val d'aquesta desunió per combatre'ns aïlladament i afeblir-nos, no recordant que Marx recomanava l'unió per lluitar amb èxit contra la burgesia unida per fer front a les organitzacions obreres. I és que, tant els socialistes com els comunistes quan s'han barallat, quan s'han fet el buit, quan no han volgut adoptar indistintament les dues tàctiques nascudes a l'escalf de la concepció de Marx, han oblidat tristament que les seves idees tenen un origen comú; que lluiten per un mateix fi; que tenen idèntic enemic i que per damunt del socialisme i del comunisme, hi ha el marxisme.

JORDI ARQUE.

JUSTICIA SOCIAL vol conèixer tots els conflictes del treball per defensar les reivindicacions obreres; vol estar assabentada de totes les injustícies per proclamar els drets de l'home i vol donar a conèixer tots els actes de propaganda i organització que es facin en les diverses localitats.

COMPANYS! ENVIEU-NOS-EN NOTA SIA FETA DE LA MANERA QUE ES VULGUI.

Els nostres lectors no han d'oblidar que aquest número de JUSTICIA SOCIAL ha estat revisat per la censura governativa

Les tesis del socialisme i els camins que porten a la seva realització

El Socialisme i acabar amb els estralls de la misèria humana i va dret a la causa que l'engendra. No volem almoines; l'home o ha d'ésser captaire en cap sent, té plenitud de drets a la vida i a ha d'assolir. L'amo d'algun temps quan donava feina esperava que li diessin gràcies, fins quan al cap de laetmana pagava un jornal irrisori. *Enava el pà.* Això s'ho creia la santa ent cristiana. Tots els amos i senyor feudals estaven i estan convençuts i llurs obres de caritat. No veuen és enllà, no tenen coneixement de l'Història ni senten les dolors dels pous prou intensament. Allarguen çu sèntims o 5 o 2 al vianant que va nòmodament de igual manera que l pare sense feina. Si és la dona la ue surt a la porta exhala moltes vegdes un pregon gemec o un ai! Déu meu! però al girar l'esquena ja no se recorda. Aquestes escenes les hem vscut en els pobles quan erem petits. In la capital els pobres no truquen a a porta i molts rics no n'han vist mai cap d'aprop. Viuen en barris infectes om els pàries de la Índia, no estan trzats millor que els pàries. Al revés es pàries avui reben millor tracte que el proletariat europeu. Alguna dama de S. Vicens de Paul o de la caritat cristiana puja les escales fosques i entra en algún pis desmoblat i brut en que sofreix un malalt i a la vegada que li entrega alguna moneda li aconsellarà que vagi a missa i que no es faci amb els revolucionaris. Trobareu molts pobres de esperit que s'enterneixen i renuncien per sempre a la lluita de classes. En endavant seran fidels servidors dels capitalistes que s'han recordat d'ell quan estava malalt.

La bona dama, reverenciada per l'Església catòlica i plena d'indulgències lluirà els seus autos, joies i sederies. Els pobres alviats portaran sabates foradades i hauran de caminar una hora al sortir del treball. La bona gent deixarà la taula escampada de rosegons, els plats mig plens de vianda que el carro de les escombraries s'endurà i els pobres mansos, primis i famolencs, no tindran el pà necessari, es veuran forçats a menjar la fruita pitjor del mercat, el peix que cou a la boca... tot allò que per ésser més barat està al seu alcanç. El ric dona gràcies a Déu perquè li conserva sa fortuna esplendent i li prega de que no el deixi caure a la misèria. Això no és la doctrina cristiana ni el fons del cristianisme, però és el que fan els cristians i allò que consent l'Església. De S. Francesc i Vicens n'hi ha poques dotzenes. Això no ens estranya; però allò que no té explicació és que la Església no insisteixi en que els seus fidels tenen un deure de borrar les injustícies socials, les misèries. Els rics poden pendre banys de sol, tenen temps per anar a banyar-se al migdia a la platja, poden reposar si la salut els ho demana; el pobre, no; el pobre, el treballador tuberculós ha de morir en mig de tràgica agonia, infestant tota la casa i contagiant tota sa família. Ja sabem que també moren alguns rios tuberculosos, però en guaireixen molts; ells poden tractar-se. Els rics poden permetre que llurs fills s'il·lustrin, estudiïn; pel pobre és molt difícil la cultura.

Aquesta visió de la injustícia social de nostre temps no la tenen la major part dels nostres ciutadans. "La Publi" que ha tocat alguns d'aquests temes, si insistís més i presentés el problema des de més caires, faria una gran obra de cultura ocial, de superació del nostre poble. I no ho diem a l'Església perquè és picar en ferro fret, que si ha estat i és considerada l'enemiga dels treballadors no ho és sense motius. Que no ens retregui les coses benfetes que ha realitzat! tot-

hom en fa de coses bones. Que miri el mal que ha fet i el que tolera. Que miri més el bé que ha deixat de fer. Que practiqui l'examen de consciència que tant aconsella. L'Església seguirà fora del seu camí mentre consenti la possessió de riqueses, l'explotació dels treballadors i l'ignorància de les masses. És inútil predicar que els rics donguin les sobres, és immoral a més. L'home ha de començar per no recullir, tot allò que ha de mancar als altres, i no parlem de teu i meu que no ens entendriem.

Això no és ésser enemics del cristianisme ni del catolicisme, això és ésser enemics de la conducta poc humana de tothom que la observa, sigui qui sigui ni que es digui socialista. Als catòlics els considerem persones com les demés, pot ésser una mica lligats i bastant temeroses de canviar l'ordre de les coses, tot i éssent aquest ordre clarament dolent. Ens fem el càrrec que poc ens ajudaran a canviar el món, a millorar el món. Però ja ho farem els milions de treballadors socialistes, que tenim la plena convicció de que la causa de les injustícies socials humanes ultra radicar en l'egoisme dels més astuts i més forts es manté gràcies a l'actual sistema de la propietat i que sense canviar aquesta estructura social no en reixirem definitivament. I els capdavanters del socialisme no han de perdre mai aquest fi a on anem.

C. ROFES

No, tu no mores, llibertat! Un dia, de sobte, quan els descreguts hagin renegat de tu, ha de veure's la llum de l'esperit que s'ha de arri i resplandir en l'horitzó. En aquesta neu, en aquest gel, en aquesta planúria blanca i rígida penetrarà el teu dard d'or, el teu raig de foc, la llum, el calor, la vida

VICTOR HUGO

DE MATARÓ ESTANT

CONFERÈNCIA IGNACI IGLESIAS

Ignasi Iglesias comença justificant la seva manca de condicions oratòries i s'en condol, enc que sia no mes correspondre a la cordialitat que vers ell, han demostrat els seus amics de Mataró, per els quals, no ha pogut menys que accedir a venir a parlar, trencant el seu costum.

Es donarà per ben pagat, si en acabar, ha arribat a despertar una emoció per petita que sia. Jo no faig res més, és a dir, no faré més que fer un estudi lleuger, de la consciència generosa del nostre poble, a través de fets senzills, d'anècdotes recollides per l'atzar les unes, provocades les altres, les quals, són les flors puríssimes per on s'endevinen la noblesa, la finor, la generositat, l'aristocràcia, la veritable aristocràcia del esperit del nostre poble, únic en aquest sentit.

La meva tasca, doncs, no té res més en això que la de narrar-vos fets viscuts, i comentat lleugerament. No ofereixo res al poble; li retorno tota la seva essència, faig d'abella, que ofereix la mel, que és res més que el nèctar que ha tret de les flors.

Tinc, per això una fè en el poble nostre ben optimista. Les anècdotes, moltes de les quals s'hauran de refer a l'obra meua, cosa que de cap manera voldria que entenguessiu com una pedanteria, són absolutament reals. Homes il·lustres de les lletres catalanes que les han conegudes, i per elles i a través d'elles com vosaltres mateixos

també ho podeu fer, han reconegut al nostre poble, totes aquestes qualitats espirituals.

A continuació relata una sèrie de anècdotes, insignificants en aparença, cosses que passen cada dia a l'entorn nostre, però que revelen en els seus protagonistes, gent humil, obscura, anònima, del poble la finor, la il·luminat del seu esperit.

Cada anècdota va acompanyada d'una saborosa narració feta amb la paraula càlida i fervorosa de l'Ignasi Iglesias i un comentari deliciós, lligat amb el record de fets i d'homens il·lustres de Catalunya. Una d'elles, en contar-la, diu el conferenciant, que dos poetes il·lustres catalans Joan Maragall i Joan Alcover, l'abraçaren en esperit.

Les anècdotes es succeeixen, i son acullides amb mostres d'assentiment pel nombros públic.

El comentari que conclou aquesta sèrie de fets viscuts, és verament interessant. Ens dol no poder-lo oferir als nostres llegidors sencer.

No ha vist mai que el poble refusés una cosa per ésser massa bella. En tot cas haurà estat per no haver-la compresa. L'avorç no cal donar la culpa al poble sinó a l'artista, a l'escriptor, que s'ha situat, pedantescament, en un lloc, segons el seu pensar, superior.

Execra i detesta violentment a l'escriptor que prostitueix al poble, donant-li produccions grolleres, banals, amb l'infame i únic justificador de pensar que solament així el poble l'entén.

Jo no he pensat mai, i ara permeteu-me que par-li com un escriptor, que el públic que m'ha d'escoltar és inferior en comprensió que jo. No he comés l'infàmia d'injuriar així, fins a degradar-lo, al poble de nostra terra. Al contrari: l'obra que jo he ofert més obertament al públic, al poble de Catalunya, és la flor més pura de la meua ànima.

Aquell és el motiu principal de la desviació que, és dolorós dir-ho, ha sofert el nostre poble amb relació als intel·lectuals. Aquests li han parlat amb un tò de veu major, sense la paraula viva que commou la fibra sensible de les gents. Els intel·lectuals han tractat amb el poble a través del folklore, com una cosa eminentment lírica, però sense cos i sense ànima; han parlat de la pastoreta i del pastoret de les rondalles sense parlar del pastor i la pastora humans, sensibles, purament racials.

Per acabar aquest brillant comentari, dedica a la memòria de Maragall, una frase que digué un dia, després de sentir una sèrie de anècdotes semblants: "Si no fossin coses reals i viscudes, benaurat l'home que treu això de la seva imaginació".

El públic tributà a Ignasi Iglesias una espontània i xardorosa ovació, que dura llarga estona. Havia parlat una hora i mitja, mantenint sempre l'atenció vivíssima del públic.

AVIAT SORTIRA

Carnet de l'heterodox

Per C. de Domènec (Brand)

El nostre volgut company Cristòfos de Domènec s'ha decidit a seleccionar els CARNET DE UN HETORODOX, que amb el pseudònim de Bran ha publicat a les pàgines de JUSTICIA SOCIAL i, junt amb altres carnets inèdits, formarà un elegant i original volum de més de 200 pàgines, que es posarà a la venda pel pròxim mes de març. Es vendrà a un preu popular.

L'obra serà impresa als obradors de J. Sallent de Sabadell i administrada per la "Llibreria Sellerés de la mateixa ciutat."

LLISTA DE DONATIUS PER A "JUSTICIA SOCIAL"

De Sitges: M. V., 1'50; S. P., 1'50; A. Ll., 1'50; J. F., 0'50; S. V., 1; J. M., 2; P. C., 2. Total, 10.
S. G. i companys, 7 ptes.

Motius d'actualitat

A la Xina

El problema xinès continua essent molt interessant. Darrerament hem presenciat una maniobra de l'imperialisme capitalista que no ha reeixit. Els imperialistes japonesos, d'acord amb els altres, els anglesos sobretot, han volgut enemistar Rússia i Xina.

Exposem alguns antecedents. Ja és coneguda la confusió existent a la Xina. Podem considerar la Xina dividida en dues parts: la del Nord i la del Sur. La del Sur és el nucli del moviment independentista; hi ha el govern revolucionari de Canton. A la del Nord hi ha el govern de Pequín, gairebé sense força. A més d'aquests governs hi han uns quants generals que governen cadascun, despòticament, un troç del país. Un d'aquests generals, Xang-So-Lin, domina a gran part de la Mandxúria, a la Xina del Nord. És el representant dels interessos japonesos a Xina; voldria apoderar-se de tota la Xina, posar-hi ordre i aixafar els moviments nacionalista i comunista. Tracta d'apoderar-se de tot el país del nord per tal d'anar després contra el sur que és la seu del moviment pro-liberació. Té l'ajut decidit del Japó. Prou bé es va veure ara fa poc: una part de les tropes de Xang-So-Lin es separà d'aquest, comandada per Kuo-Sung-Lin; es van fer la guerra i la situació va arribar a ésser força seriosa; llavors el Japó, amb el pretext de protegir els interessos japonesos a Mandxúria li va portar un exèrcit de 8.000 homes segons el govern japonès, però de 20.000 segons altres informes, i va ajudar tant com pogué a Xang-So-Lin. Es gràcies a aquest ajut que el dèspota va vèncer

i assassinar el seu contrincant Kuo-Sung-Lin.

La Xina nova, la Xina que vol la lliberació nacional i econòmica, en la seva lluita contra l'imperialisme i contra el perill de Xang-So-Lin no veu altra potència amiga que Rússia. El Japó ha intentat desfer aquesta amistat; és amb aquest objecte que ha planejat i efectuat la maniobra que dèiem. Ha utilitzat el seu general: Xang-So-Lin; aquest ha volgut provocar un conflicte amb l'Unió de Repúbliques Soviètiques, ha perseguit els comunistes, ha utilitzat el ferrocarril de Mandxúria que exploten els russos per al transport de ses tropes, al seu gust i sense pagar, i quan el comissari rus Ivanof s'hi ha oposat, l'ha empresonat. L'Unió de Repúbliques soviètiques, com és natural, no s'ha deixat atropellar; un enèrgic ultimàtum ha estat dirigit al govern xinès de Pequín: li reclamava l'immediat alliberament d'Ivanof i el compliment del referent a la concessió del ferrocarril. Davant del perill d'un conflicte amb Rússia, el Japó ha aconsellat a Xang-So-Lin de cedir, però ja s'havia fet el què es desitjava. Es volia mostrar l'Unió Soviètica com a contrària a Xina; es volia fer creure als xinesos que també Rússia tractava la Xina com una colònia. Una gran campanya a la Premsa imperialista ha seguit aquest incident; els periòdics burgesos d'Anglaterra, Japó i altres països han bescantat la Rússia per voler-se ficar en assumptes interiors xinesos i han proclamat l'intenció que diuen té Rússia d'apoderar-se de Xina.

El joc, però, no ha donat el resultat que s'esperava. Publiquem aques-

ta nota amb retard i hem tingut temps de veure el resultat de la combinació japonesa; hem llegit els articles referents a aquest assumpte publicats en periòdics anglesos, alemanys i americans, com també els treballs de Feinte i de Shiribizzo; hem pogut observar que els imperialistes no estan gens satisfets de la maniobra. Els revolucionaris xinesos saben prou bé que Xang-So-Lin no representa els interessos de son país, ans l'imperialisme estranger i estan agraïts a Rússia pel fet que no tingué envers Xang-So-Lin la simpatia que el Japó i Anglaterra s'afanyen en demostrar.

PER LA SEGURETAT DELS DIPLOMÀTICS RUSSOS

També alguns periòdics han volgut censurar Rússia pel fet que s'hagi mostrat enèrgica amb el govern suís en la defensa del diplomàtic Vorovski assassinat a la república helvètica. Suposem als nostres lectors assabentats d'aquest assassinat que ha romàs sense càstig, com també del cas de Letònia on ha estat assassinat un funcionari rus i ferit un altre, defensant heròicament el correu diplomàtic, i dels intents de París i de Viena per atentar a la vida de Krassine i de Berzine, respectivament. L'estat socialista no podia, com és natural, consentir en enviar els seus diplomàtics a un Congrés en un país on no podien tenir cap garantia. Potser es voldria que l'Unió Soviètica es conformés a anar enviant diplomàtics a països contraris per a què els anessin mantant impunement. Però el govern rus no sembla disposat a conformar-s'hi; en la "Correspondance Internationale" llegim:

"Els milions d'habitants de l'Unió Soviètica demanen seguretat per llurs plenipotenciàries i funcionaris diplomàtics, que expressen llur voluntat i

J. SANTAMARIA

La Filla d'en Tartari

EDICIONS DIANA
Petritxol, 5 - Barcelona

representen llurs interessos. L'Unió Soviètica no pot permetre i no permetrà que el fet suís es generalitzi ni que la conducta del govern suís resti impunita. L'opinió pública dels treballadors no estarà tranquil·litzada fins que l'Unió Soviètica no haurà obtingut satisfacció per l'assassinat dels seus fills heroics que són el seu orgull i que restaven fins a la mort al seu lloc per defensar amb sang l'honor i les conquestes de l'Estat dels obrers i dels pagesos."

Els tirans que condemnen, moren; els verdugos que executen, passen; les flames de les fogueres se extingeixen i els cullis es refreden i es dissipen; mentre la idea queda en la consciència humana, on no pot oprimir-la cap ceptre; trascendeix de generació en generació i de segle en segle amb major eficàcia a mesura que va més circumdada per l'auriola sublim del martiri.

CASTELAR

Als subscriptors forans:

Advertim a tots els nostres subscriptors que si en vèncer llur subscripció no la renoven oportunament trametent el seu import al **Dr. C. Rofes. - Diana** els serà cobrada tota una anyada per mitjà de gir, carregant-los, demés, les despeses.

Company: Si sentiu les inquietuds que dignifiquen la condició humana dels oprimits, propagueu **JUSTICIA SOCIAL** periòdic socialista català.

JUSTICIA SOCIAL és el porta-veu de "tots" els obrers que treballen per llur emancipació. La U. S. de C. estima a tots aquests obrers com a companys i germans encara que hi hagi diferències de criteri.

Fulletons de JUSTICIA SOCIAL

Esquema de l'Història Universal

segons H. S. Wells

PER C. ROFES

EL BUDISME

A la Índia, a la gran península situada a l'E. de l'Àrabia i Pèrsia i al S. de la Xina, s'hi desenvolupà una civilització que tingué poc contacte amb les que es formaren al mateix temps en les terres estudiades. Les Montanyes que la circunden pel N. i O. podien servir quelcom d'obstacle a les comunicacions i a l'intercanvi. El tràfic marítim amb terres tan llunyanes no era prou per arribar a influenciar recíprocament les mentalitats dels pobles relacionats fins a barrejar llur psicologia.

Però hi ha quelcom més. Fins dins de la mateixa Índia es mantingueren separats, formant castes, pobles de raça diversa que invadiren el país.

Els aris que s'establiren en la Índia es trobaren amb un clima calent més propi per a una vida vegetariana que per alimentar-se de carn i begudes fermentades. La vegetació era abundant, els donava tot el que necessitaven per a viure sense necessitat d'anar a buscar a altres terres els productes per a llur subsistència. El vestir no els preocupava gaire ni per tant el comerç. Hi havia terra per a tothom i els pobles vivien en pau. A la Índia trobem un argument en favor de la pau quan no hi ha lluites econòmiques.

El pensament prengué també gran volada entre els aris orientals de la Índia. Grans poemes èpics eren trans-

mesos per la tradició oral (1) i una ensenyança filosòfica continguda en els Vedes i Upanishas (2) de significació difícil de capir per occidentals, esotèrica i que va adreçada a desenvolupar la voluntat de l'home, el domini o desaparició de les passions, i l'adquisició de les grans qualitats espirituals. Hi ha un resum del còdic del Manú per a la gent, que ve a ésser un Coran o Bíblia popular. Aquest llibre està traduït a moltes llengües europees.

Entre els anys 600 i 500 a. de J. C., és a dir abans del floreixement grec, apareix en la Índia un gran reformador: Buda. Gotama—aquest era son nom familiar—pertanyia a la família que governava una comunitat republicana al peu de l'Himalaya, de raça ària. Siddhattha Gotama no vivia satisfet en mig de totes les comoditats i festes del seu clan. Es sentia ferit davant dels malalts desatesos que megaven fora de la seva Tribu; el preocupava el problema de la vellesa i de la mort i l'atreïa la vida asceta que portaven en les montanyes els indis que perseguïen la sabiduria.

Les narracions de les vides dels grans reformadors religiosos s'assemblen. De la mateixa manera que es conta que Jesús fou temptat pel Dimoni que li oferia tot el món, igualment es diu de Gotama que Mara, el temptador de la Humanitat, el convidà a pensar que ell podia esdevenir el

(1) El Mahabarata i el Ramayana són dos grans recopilacions. No sabem que hagi estat traduït al català cap dels nombrosos llibres que els componen. La casa Michaud de París té publicada una "Antologia de los clàssics", un volum dels quals és la Índia.

(2) Hi ha una traducció anglesa de bastants volums en els "Sacred Books of the East".

rei més poderós d'aquelles terres i li féu veure que de seguir el camí del desinterès i de la virtut hauria de lluitar amb els baixos instints i amb els desigs sensuals.

Gotama abandonà son noble estatge i es refugià entre els brahmanes savis que vivien en cavernes. Molts dels que aspiraven a la perfecció portaven a l'extrem l'abstinència i les mortificacions. Gotama les assajà, però des d'un dia en què caigué esvait decidí acabar amb el règim de fam. Gotama, que per son talent tenia ja deixebles escandalitzats els seus seguidors en demanar-los el menjar usual de la Índia. Gotama fou abandonat i quedà sol. Però son esperit estava tan per damunt del de sa època que la gent el creien l'elegit, el Buda, i així l'anomenaren, encara que ell ple de modèstia mai es qualificà d'una manera semblant. Els deixebles retornaren a ell, a rebre ses ensenyances orals, puix que l'escriptura occidental, és probable que no hagués penetrat encara en la Índia.

Per a la majoria dels homes són necessàries les narracions d'inversemblants meravelles per creure en les doctrines dels profetes; així d'una manera semblant als contes fantàstics de la Bíblia trobem en un text *palí* respecte a Buda:

"Quan esclatà la guerra entre el Salvador del món i el Príncep del Mal aparegueren espantosos meteors... Els rius remontaven cap a llurs fonts, els cims de les montanyes rodolaven, el sol es cobria de tenebres". (Maddhura Vilasini).

No en tenen prou els homes amb què "sobre d'aquest petit planeta es mogui un ésser capaç de pensar en el passat i en el futur i en els misteris de sa pròpia existència". W.

"L'ensenyament de Gotama està amb harmonia amb les idees modernes.

Es sens dubte el fruit d'una de les més penetrants intel·ligències que el món ha conegut". Wells.

Predicà que el sofriment resulta de l'egoisme, o de l'insaciable desig que aspira ja a les riqueses o prosperitat, ja al pler sensual, ja a la immortalitat personal. És necessari dominar aquets desitjos, és a dir deixar de viure per un mateix, per a poder viure amb una serenitat perfecta. Quan l'home ha vençut sos desigs, quan el jo és eliminat de nostre pensament, llavors obtenim el grau màxim de sabiduria, el Nirvana. Perquè el Nirvana no significa com molta de gent creuen equivocadament l'extinció de l'ésser conscient, sinó la desaparició dels fins fútils de la vida que necessàriament la fan baixa, miserable o terrible." W.

Tota religió digna d'aquest nom, tota filosofia, ens aconsella de sumergir-nos en quelcom més gran que nosaltres mateixos.

"L'ensenyament de la Història, tal com es desprèn d'aquest llibre—el de Wells—està d'acord amb l'ensenyament de Buda."

Els viarans que condueixen al gran camí de la pau interna són segons Gotama: *Un coneixement clar de les coses* pel que una crítica rigorosa han de practicar els seus deixebles per buscar la veritat, rebutjant les supersticions.— *L'amor als altres, demostrat amb els fets*. El dedicar-se a la ciència o a l'art o a millorar el món són maneres de posseir una voluntat recta si aquestes activitats no tenen per fi la vanagloria o altre egoisme. *El deixeble de Gotama no ha de contentar-se amb les intencions sinó que ha de criticar-se a ell mateix*. La última regla s'adreça contra la mortificació i èxtasi estèrils.

Aquesta religió diferia de les que hem estudiat en el món occidental, per l'absència de ritus i sacrificis: no

necessitava temples ni sacerdots, ni es perdia en abstractes teologies.

Molts deixebles no varen comprendre l'abast de les doctrines del mestre i el budisme fou falsejat. En lloc de viure en plena societat i treballar, tot i alliberant-se d'un mateix, es fugia de la lluita de la vida i hom marxava a l'isolament. En lloc de creure en l'esforç personal hom confiava en l'ajuda de Buda.—Tot un procés semblant al cristianisme—. Les prèdiques s'ompliren de mentides i miracles, atemoritzaren els oients amb terribles transmigracions i prompte vingué l'idea que Buda no fou concebut per obra d'home.

El budisme s'escampà en els segles IV i III abans de J. C., especialment pel rei Asoka que dominà tota la Índia, la millorà en tots sentits i adquirí una anomenada per tot l'Orient que es conserva avui encara.

Si Buda tornés, en la nostra època desconixeria els seus deixebles: veuria en el Tibet al Daili-Lama, com un déu-rei, asegut sobre el tron; milers de lamas que adoren un ídol d'or, que és el Buda! Fem comparances, car el budisme és la religió del món que compta amb més adeptes.

L'obrer que no treballa per la seva emancipació ajuda a fer esclaus als seus propis fills.

Lletres al Director

De Girona

El dijous de la setmana passada, junt amb uns amics, vàrem tenir el goig de saludar en l'Hotel on s'hostatja, el company socialista, Joaquín García Hidalgo, ex-director de "La Voz de Córdoba", qui es troba temporalment en aquesta ciutat, per causes alienes a llur voluntat.

Li desitgem que mentres romanguí entre nosaltres, es trobi bé, tal com es mereix un company lluitador.

Durant aquests dies ha estat visitadíssim per nombrosos amics i companys.

U. ROS

De Sitges

LA REBAIXA DELS JORNALS A SITGES

Dies fa que teniem el propòsit de parlar de la rebaixa de jornals, en el ram de construcció de calçat.

Els patrons de dita indústria sembla que tinguin per norma l'estimor dels jornals dels obrers tal bell punt com es presenta un xic de crisi. Creuen trobar, d'aquesta manera, la solució, i la solució no està aquí.

Ells estan acostumats que si en un any els guanys arriben a 50.000 pessetes i el següent solament s'han quedat a 40.000, consideren com a perdudes les 10.000 de diferència. Tot això és molt còmode, però qui en reb les conseqüències som els obrers. Ells saben que fent-ho d'aquesta manera la caixa no es ressentirà. Què els fa a ells que l'obrer se'n vagi a casa amb 10 pessetes de menys? Veuen que els obrers no ens preocupem pas gens del que fa el patró i valent-se de les circumstàncies fan tota mena d'atropells.

Dóna pena de veure molts dels obrers passejant-se per la ribera en atur forçós, però més en dona encara, si sentim alguns d'ells com s'exclama ara boi recordant que si haguessin estat associats, més d'un atropell no s'hauria consentit.

Ah, companys! Si considereu que la unió fa la força, veniu a associar-vos i el que feren un dia els patrons Banazet, Termas i que ha fet avui la Casa Montserrat, mireu que no puguin repetir-ho una altra vegada. Agrupem-nos tot, prescindint de miserietes. Si considereu que els dirigents de la societat no obren prou bé, veniu a exposar la vostra opinió, que serà escoltada.

Els firmants de la present, no compremem el que ha passat en la casa Montserrat; precisament és la casa on els patrons feien associar els seus operaris; és la casa on el seu patró

portà la representació de les joventuts socialistes en el Congrés celebrat últimament a Madrid, i que el seu tenedor de llibres és el delegat de la U. G. de T. a Catalunya. Si la casa on tenim un xic de força deixem que passi el que ha passat, què no faran les altres? Recordem molt bé, que quan el patró Banazet baixà el jornal d'alguna secció se l'assenyalà com el patró més explotador i això es feu des de "El Socialista". Perquè no es fa el mateix amb els demés? Els firmants de la present creuen haver complert amb llur deure.

Pere Curtiada, Arturo Llorens, Salvador Urgell, Manuel Franco.

El lloguer dels pisos

En el "Full de Dietari" del dia 21 de Febrer, En Carles Soldevila deia que donat el nombre elevat de pisos que actualment estant per llogar, ara és l'hora de fer la reforma compresa de la Rambla a la Gran-Via Laietana.

Cinc dies després diu que en cinc anys que fa que s'ha aprovat el projecte, tots els llogaters, botiguers i demés famílies que viuen en el troc afectat per la reforma, ja haurien tingut temps de buscar-se pis o botiga en un altre lloc.

Si be és veritat que avui hi ha potser o sospit d'un soporífic per a llogar, encara hi ha famílies que paguen 10 duros al mes per viure en una barraca als voltants de Barcelona. Prova això que ni buscant amb llum d'oli es pot trobar un pis en condicions o sense que el donguin per 15 duros. I és avui que sobren els pisos i no durant aquests 5 anys.

Jo crec que alguns dels afectats per aquesta Reforma no tindrien rahó de queixar-se ja que fins avui els resultats actualment; però... aquests són minora una ganga el lloguer que paguen ara, aquests no compten davant dels centenars de famílies que's quedarien sense llar, i de les que avui tenen una botigueta que constitueix el seu "modus vivendi".

A més hem de comptar en que els propietaris de pisos vacants, apujarien el preu del lloguer davant la necessitat dels acomiadats.

I no em queixo perquè sigui afectat per la reforma (visc al carrer d'Aragó) sinó perquè trobo injusta tota reforma que per a embellir la ciutat hagi de posar en el desesper a innombrables famílies que avui viuen amb justesa amb el lloguer i la vida orde-

nada que es porta en un barri, al cap d'alguns anys de viure-hi.

Senyor Soldevila, hi ha moltes famílies a Barcelona que al pagar no més 20 duros de lloguer els representa el terç dels ingressos.

J. B.

Paletes i manobres

Hem esperat endebades unes setmanes, per veure si un home, dels que disposa l'importantíssima casa Pallàs Gamandé i Donadeu, contractistes d'obres de Barcelona, féia sentir la seva veu en algun periòdic. Fins avui, no hem llegit res; es veu que aquest home que hom esperava trobar, no hi és. Paciència. Ja que els interessats no parlen per covardia o pel que sigui, bé estarà que nosaltres, els joves, els que sentim dintre el pit la flama arboradora de la joventut, parlem i fem sentir beu elevada la nostra veu, que sinó és guiada per un intel·lecte prou elevat, serà guiada pel foc sagrat de la joventut, representadora de l'ardidesa i bona fe.

Heus aquí l'assumpte. Els manobres, els pobres manobres, com si amb les 8'50 pessetes que cobraven els dies que treballaven anessin massa bé, ara se'ls hi ha rebaixat el jornal a 8 pessetes.

Si les matemàtiques no fallen, 6 jornals que té la setmana, a 8 pessetes cada un, són 48 pessetes, però aquesta vegada no és així.

Els paletes i, naturalment, els manobres, treballen si no plou o bé si no hi han festes d'aquestes que tan ha prodigat l'església, i veus ací, com la setmana de sis dies moltes vegades es veu reduïda a 5 i 4 dies, i el dissabte aquelles jornades de treball són recompensades amb unes poques pessetes que no abasten, ai làs!, ni per a les més necessàries obligacions.

Això, apar que deuria esperar a l'obrer a organitzar-se i a treballar pel ben estar propi i el dels fills, més no és així i tots van fent amb aquell posat de resignació que tenen els bous junyits a la carreta, sentint de tant en tant la bergassada implacable de l'amo, sense ni pensar que si volguessin podrien fer-se respectar com a homes que són.

Cal, companys, no oblidar que el nostre ofici ha estat sempre el més desorganitzat i per tant el més befat pels patrons, i ara que apar bufen aires de bonança, cal no dormir-se ni atuir-se esperant que ens vinguin a portar a caseta el que solament sortint del nostre atuiment podem abastar pel nostre propi esforç.

Apa, doncs! Amunt els cors, a l'aire les banderes. Redreçem-nos i no

volguem que els nostres fills siguin una generació de covarts com la present.

Pallàs, Gamandé i Donadeu, vet ací una firma de la qual cal enrecordar-se'n.

J. N. A.

"LLUITA"

Ha sortit "Lluita", organ de la Federació de Dependents de Catalunya, corresponent al mes de Març, amb el següent sumari:

"Cinquena assemblea general ordinària de la Federació", extensa ressenya d'aquest acte important; El gran Problema, per Alfrd Costa; com ens cal tractar les matèries econòmiques, per E. Grau; Llibres: Joan Santamaria; "Ma vida en doina", per A. Escasans; "Articles inèdits, d'A Escasans; "L'home i l'obra, per Jordi Arqué; L'obra del Sindicat de Dependents de Sabadell; Impresions de viatge; Viatjans i Corredors, per A. N. V.; sobre la col·legiació de Viatjans i Agens comercials; i noves i comentaris d'interès per la dependència de Catalunya.

Gemegar, plorar, resar: tot és igualment covard.

ALFRED DE VIGNY

Publicacions de "Justícia Social"

S'han publicat:

VOLUM I

COMPANY!

per Màxim Gorki

Fullet de 16 planes. - Preu: 10 cènt

Es un sentit treball de l'excel·lent escriptor rus en el qual mostra la fortitud de la paraula COMPANYY, paraula "destinada a unir el món, paraula simple, senzilla, profunda com el cor".

VOLUM II

Aquest diantre de sabatots!

per H. G. Wells

NARRACIO SOCIALISTA

53 planes de text, 30 cènt.

"Una de les més perfectes exposicions del Socialisme, la més clara, la més senzilla, la més veritable, diu Anatole France.

En queden molt pocs exemplars.

Ambdós fullets són traduïts acuradament per J. Roure i Torrent.

Justícia Social

SETMANARI SOCIALISTA
2.ª època
CIÈNCIES - LITERATURA - ARTS

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

Viladomat, 108 (Impremta). - BARCELONA

JUSTICIA SOCIAL és l'únic periòdic socialista que es publica a Catalunya. Teniu el deure d'ajudar-lo.

SUSCRIVIU-VOS-HI

personalment a la redacció, o bé trametent l'import de l'abonament a l'administrador, amb segells de correu, gir postal, etc.

PREUS D'ABONAMENT:

Catalunya i Províncies:
Trimestre, 2'50 ptes. - Mig any, 4'50 ptes.
Un any, 8 ptes.

Estranger:

Mig any, 9'75 ptes.
Un any, 10'50 ptes.

TREBALLADORS'

Nosaltres som la vanguardia. Cada un de nosaltres ha de ser propagandista actiu organitzador de la nostra classe, i s'ha de posar en relació amb els companys per augmentar la tasca.

Devem capacitar-nos. Estudiar. En el llibre i en la realitat, en la societat i en el món.

Si volem influir més en els destins de la humanitat no podem perdre un minut

Editorial Barcelonesa. - Viladomat, 108

LLEGIU

JOAN SANTAMARIA

MA VIDA EN DOINA

(Memòries del Doctor Verdú)

EDICIONS DIANA
Petritxol, 5
BARCELONA

En Modest Palahi

demés de cuidar de la ve da i subscripció de JUSTICIA SOCIAL, admet subscripcions i anuncis a «Bella Terra», «La Novel·la Estrangera», «Lluita», «L'Esport Català», «La Terra», «Acció Cooperatista» i «Guia Catalana de Ferrocarrils».

Travesia del Carme, 8, 1.
GIRONA

Tota la correspondència de Redacció adreceu-la a l'apartat de Correu 757.

Preguem als nostres subscriptors per trimestres serveixin renovar llurs subscripcions.

El llibre que tot-hom esperava:

RUSSIA

Una enquesta periodística

PER JOSEP PLA

EDICIONS DIANA:
PETRITXOL, 5 - BARCELONA

3 PESSETES

Obrers: Organitzeu-vos i sereu ben forts.

Obrers del camp!
Llegiu i propagueu

"LA TERRA"

SETMANARI POPULAR
PORTAVEU DE LA «UNIO DE RABASAIRES DE CATALUNYA»

Surt els dissabtes 15 cts.

Redacció i Administració: Carders, 12, 1.ª
BARCELONA

"ACCIO COOPERATISTA"

Portaveu de la Federació de Cooperatives de Catalunya

APAREIX CADA QUINZENA

Suscripció anyal: 4 ptes.

Redacció i Administració:
Aurora, 11 bis. - Ciutat

Llibreria Italiana

PETRITXOL,
BARCELONA

ACABA DE SORTIR

A. Escasans: *Articles inèdits* ... 3 ptes.
J. Folguera: *Poesies* 5 ptes.
C. A. Jordana - L. Claveries: *L'anell del Nibelung* ... 4 ptes.
J. Pla: *Rússia* ... 3 ptes.
N. Rubió: *Caceres a l'Àfrica Tropical* ... 12 ptes.
J. Santamaria: *Ma vida en doina* ... 4 ptes.
F. A. Tratal: *L'any que vé* ... 3 ptes.